

## บทบรรณาธิการ

ตลอดปี พ.ศ. 2566 มีความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและการเมืองทั้งในและต่างประเทศ ที่มีความสำคัญอย่างมากและส่งผลกระทบต่อสังคมอย่างไม่เคยมีมาก่อน

ด้วยชื่อวารสาร “วารสารการเมืองและสังคม” ก็ชวนให้ผู้เขียนคิด และตั้งคำถามว่าอะไรคือ วารสารการเมืองสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนทางสังคม แล้วใครจะตอบคำถามนี้ได้อย่างแหลมคมที่สุด ก็ต้องขึ้นอยู่กับผู้อ่านว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ ?

สรุปเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์ในประเทศไทย ได้สามระดับด้วยกัน

1. สำหรับสถานการณ์ประเทศไทยผลการเลือกตั้ง เมื่อ 14 พฤษภาคม 2566 จนถึงกระทั่งการจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ ซึ่งก็ใช้เวลาหลายเดือน สะท้อนให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง จนไปถึงในหมู่เยาวชน คนรุ่นใหม่ที่ยังไม่มีโอกาสใช้สิทธิการเลือกตั้ง เราเห็นถึงการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะผ่านพื้นที่ออนไลน์ ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่หลักของการปฏิบัติการทางด้านเมืองในยุคสมัยปัจจุบัน

2. สถานการณ์วิกฤตในประเทศเมียนมา ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านแรงงานภาคอุตสาหกรรม ความมั่นคงชายแดน การอพยพผู้ลี้ภัยจากสงคราม ฯลฯ จนไปถึงการจัดวางบทบาทของไทยเพื่อกลับไปสู่เวทีนานาชาติ เรื่องประเทศเพื่อนเมียนมา จึงเป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องคิดถึงประเมินสถานการณ์อย่างเข้มข้นต่อไป จะใช้ทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแบบใด การทูตในเชิงมนุษยธรรม หรือจะเรียกว่า ระเบียงแห่งมนุษยธรรม (humanitarian corridor) ไม่ว่าจะเป็นเรียกสิ่งนั้นว่าอะไร สำคัญที่สุดคือชุมชนนานาชาติกำลังรอคำตอบจากประเทศไทย

3. วิกฤตสงครามรัสเซีย - ยูเครน และอิสราเอล-ปาเลสไตน์ เป็นที่แน่ชัดมาก ๆ สงครามไม่ว่าเกิดขึ้นที่ไหนในโลกอย่างน้อย ๆ ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบจากสงคราม จะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับประเทศไทย มีจุดยืนอย่างไรต่อสงคราม “จุดยืน” กับ “จุดได้” มีความหมายที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน เพราะอย่างหลัง คิดแต่เพียงว่าตัวเองได้เปรียบ ได้ประโยชน์ ตรงไหน จนลืมคุณค่าของ “จุดยืน” ที่ต้องมีแก่นสารอย่างชัดเจนสะท้อนคุณค่าของการเป็นมนุษย์ สงครามที่เกิดขึ้นจากสองภูมิภาคของโลก ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างมาก โดยเฉพาะสงครามอิสราเอล- ปาเลสไตน์ ที่มีแรงงานได้รับผลกระทบจากสงครามจำนวนมาก

เหตุการณ์สามระดับข้างต้นเป็นเพียงการหยิบยกตัวอย่าง ที่สะท้อนให้เห็นถึงหน้าตาของประเทศไทยในโลก และโลกในประเทศไทย

สำหรับวารสารเล่มนี้ ประกอบไปด้วยบทความวิจัย 4 ชิ้น บทความวิชาการ 1 ชิ้น และปริทัศน์หนังสือ 1 ชิ้น ประกอบไปด้วย บทความวิจัย 1.การนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ตรวจสอบ หรือจำกัดการเดินทางของบุคคลมาใช้ในการปล่อยชั่วคราวของศาลยุติธรรม 2. Ms. Marvel กับการถ่ายทอดประเด็นด้านการเมืองและศาสนาผ่านมุมมองของนักศึกษามุสลิม ชายแดนใต้ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.ความคาดหวังต่อนโยบายสร้างชาติ “รัฐนิยม” ของจอมพล ป. พิบูลสงคราม (2481-2487) สู่การเคารพธงชาติที่ส่งผลจนถึงปัจจุบัน : กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 4. ข้อเสนอเชิงนโยบายจากงานวิจัยกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ประเทศไทย

สำหรับบทความวิชาการ 5.สมศักดิ์ เจียมธีรสกุลกับรัฐสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และ Book Review 6. ชัยค์อิสมาอีลลุตฟี ชีวิต สันติภาพ สันติสุข บทความทั้ง 6 ชิ้น ได้ถูกรับพิจารณาการตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้

หวังว่าผู้อ่านจะได้ความรู้และช่วยสร้างบทสนทนาต่อปรากฏการณ์ต่าง ๆ ของไทยและโลก โดยเฉพาะในแง่มุมของทางด้านวิชาการทั้งเห็นด้วยและเห็นต่าง เพื่อเปิดพื้นที่บทสนทนาใหม่ ๆ ทางด้านวิชาการให้เกิดขึ้นต่อไป วารสารวิชาการจึงเกิดขึ้นมาด้วยประการฉะนี้

ด้วยมิตรภาพ

รองศาสตราจารย์เอกรินทร์ ต่วนศิริ

บรรณาธิการ